

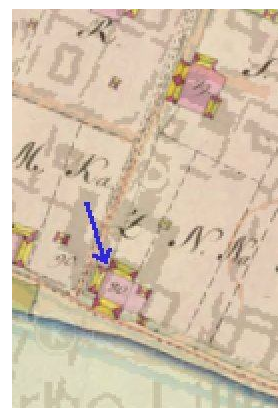
Trösklada, Länsmansgården Björbo

Dendrokronologisk undersökning av Torbjörn Axelson december 2009

På Länsmansgården i Björbo ([60°27'28.4"N, 14°43'11.1"E](#)) finns en trösklada med sneda knutshak och rännknutar. Stockarna är försedda med långdrag och på utsidan något bilade (kanske i efterhand), och runda på insidan (barkade men inte skavda). Prov togs den 8 december 2009 med tillväxtborr ur fem stockar, inifrån i den södra gaveln (inifrån synliga stockar 2-6 nerifrån). Den dendrokronologiska undersökningen visade att dessa stockar, som alla är av tall, är fällda vintern 1750-51. Byggnaden torde därför vara uppförd ca 1751. Troligen uppfördes tröskladan ursprungligen av rundtimmer, som bilades något på utsidan vid någon senare omtimring, antagligen under 1800-talet¹. Att döma av storskifteskartan, har byggnaden fått sin nuvarande placering efter kartans uppritande 1806.

Länsmansgårdens trösklada ursprungligen byggd ca 1751. Bilden tagen från nordväst. Proven togs i den bortre, inbyggda gaveln mot söder.

"Länsmansgården" på 1806 års karta med en modern karta (från FMIS) skuggad över; visar att det inte fanns någon byggnad på platsen då.

Cybis CDendro, Algorithm: Proportion of last two years growth (2,0,T
Correlations between samples in Lnsm0.fil and
swed305 dated to 2002 with corr >= 0,46 and with overlap >= 46

	Corr	Test	T- lap	Over	
all...	0,74	11,20	107		based on 5 members
Lnsm01a	0,63	8,21	102	1646-1749	ytan skadad +>0 (en bredare ring invid spricka lossnade dessutom vid slipningen)
Lnsm02a	0,66	5,85	46	1704-1750	
Lnsm03a	0,46	5,33	106	1643-1749	skadad yta
Lnsm04a	0,52	5,74	89	1661-1750	brandljud noterades (1703?)
Lnsm05a	0,69	7,16	57	1693-1750	

Korrelationsanalysen visar att den yttersta årsringen i de prov där ytan är hel, växte sommaren 1750. Korrelationsvärdena mot den lokala björbokronologin ITRDB:swed305 (Axelson) är starka.

¹ Som jämförelse kan nämnas den före detta tröskladan på Dommargården (Handbacken) <http://www2.hemsida.net/taxelson/handbacken/Domarg.htm>, som är byggd med samma slags knutar men med på insidan bilade stockar (1720), men har, senare (troligen 1835) fått även stockarnas utsidor något avbilade, dock endast på de väggar som är synliga från utsidan.

Mätdata

```
Lnsms 1 Länsmansgårdens loge, Björbo PISY
Lnsms 2 Sweden Pinus sylvestris 220m 6027N1443E 1643 1750
Lnsms 3 T. Axelson
Lnsms ##### Trösklada, Länsmansgården, Björbo. Rundtimmer, barkat (ej skavt), sneda
enkelhaksknutar/i vissa fall tendens till dubbelhak.
Lnsms01a 1646 190 202 201 175
Lnsms01a 1650 156 148 110 100 122 133 124 94 86 75
Lnsms01a 1660 83 97 128 112 110 -999 136 104 102 98
Lnsms01a 1670 92 102 97 108 94 104 115 100 133 90
Lnsms01a 1680 93 91 78 89 76 99 81 60 38 41
Lnsms01a 1690 66 69 68 64 86 59 62 60 47 55
Lnsms01a 1700 64 55 77 73 65 58 59 67 53 44
Lnsms01a 1710 61 47 53 60 57 81 63 51 44 47
Lnsms01a 1720 68 68 76 90 66 63 63 64 71 77
Lnsms01a 1730 87 62 82 82 60 61 57 42 49 45
Lnsms01a 1740 43 19 34 37 43 36 34 39 44 43
Lnsms01a 1750 999
Lnsms01a ##### ytan skadad +>0 (en bredare ring invid spricka lossnade desutom vid slipningen)
Lnsms02a 1704 416 336 297 276 195 185
Lnsms02a 1710 237 226 216 206 152 246 210 204 180 155
Lnsms02a 1720 260 230 218 203 207 191 139 142 169 132
Lnsms02a 1730 146 155 181 141 146 112 72 74 85 64
Lnsms02a 1740 47 48 48 41 43 35 34 37 56 56
Lnsms02a 1750 106 999
Lnsms03a 1643 237 233 236 163 236 239 206
Lnsms03a 1650 200 203 140 145 143 108 121 104 137 115
Lnsms03a 1660 119 117 132 134 107 96 90 97 83 81
Lnsms03a 1670 78 79 71 74 77 79 81 61 72 64
Lnsms03a 1680 54 72 58 75 49 53 69 54 45 51
Lnsms03a 1690 48 59 67 47 69 51 46 46 42 44
Lnsms03a 1700 54 52 42 29 20 23 23 33 24 21
Lnsms03a 1710 25 51 44 43 36 56 42 28 33 46
Lnsms03a 1720 50 44 39 43 37 51 46 57 48 65
Lnsms03a 1730 56 65 46 50 51 42 38 35 30 16
Lnsms03a 1740 17 6 18 20 21 25 23 24 29 24
Lnsms03a 1750 999
Lnsms03a ##### skadad yta
Lnsms04a 1661 242 310 262 290 272 271 244 247 240
Lnsms04a 1670 239 248 216 195 163 147 149 141 183 148
Lnsms04a 1680 149 135 118 116 100 105 85 41 29 42
Lnsms04a 1690 56 67 55 41 75 51 60 49 53 58
Lnsms04a 1700 82 69 31 17 47 50 55 51 50 22
Lnsms04a 1710 39 40 42 50 57 77 78 51 43 51
Lnsms04a 1720 52 73 79 58 58 52 48 47 39 36
Lnsms04a 1730 28 31 32 24 29 21 13 20 31 28
Lnsms04a 1740 17 7 25 37 35 34 31 27 28 31
Lnsms04a 1750 43 999
Lnsms04a ##### brandljud noterades (1703?)
Lnsms05a 1693 394 480 335 299 237 237 187
Lnsms05a 1700 219 148 181 185 175 173 180 166 90 92
Lnsms05a 1710 111 120 115 117 126 135 124 102 89 97
Lnsms05a 1720 128 105 134 151 129 157 145 135 127 126
Lnsms05a 1730 145 108 136 129 149 85 77 108 111 78
Lnsms05a 1740 58 48 50 46 31 27 25 36 39 37
Lnsms05a 1750 51 999
```

Denna och andra dendrokronologiska studier återfinns på
www2.hemsida.net/taxelson/dendro/obj